

Handläggare
Ulrika Karlsson Lindgren
Telefon: 08-50801121

Till
Järva stadsdelsnämnd

Motion om Pilotprojekt Vinterhjälpen

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Stockholm stad. Dnr KS 2025/928.

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Järva stadsdelsnämnd har ombetts att yttra sig över en motion som inkom till kommunfullmäktige från ledamot Kristin Jacobsson, Centerpartiet. Ledamoten föreslår att kommunfullmäktige beslutar att genomföra *pilotprojekt Vinterhjälpen*, som ger äldre personer möjlighet att få hjälp med halkbekämpning utför sin bostad under vintern.

Järva stadsdelsförvaltning ser inte att förslaget om *Vinterhjälpen* skulle vara genomförbart i staden. Att arbeta med fallprevention är viktigt men förvaltningen är av flera skäl tveksam till förslaget. Förvaltningen bedömer att det skulle krävas en omfattande organisation i staden för att kunna genomföra *Vinterhjälpen*. Staden har medborgare i alla åldrar med särskilda svårigheter att röra sig ute vintertid på grund av snö och halka. Stöd med snöskottning och halkbekämpning till äldre utan behovsprövning skulle därmed kunna uppfattas som diskriminerade av andra grupper med behov av insatsen. Förslaget skulle även innebära skillnader i den kommunala servicen för äldre då det endast gäller personer boende i villa och radhus. De som bor i villa och radhus har möjlighet att nyttja RUT-avdraget för denna typ av tjänst och förvaltningen menar att detta statliga stöd är det som bör användas av de som behöver hjälpen.

Järva stadsdelsförvaltning
Avdelningen för äldre, funktionsnedsättning
och socialpsykiatri

Elinsborgsbacken 3
Box 4066
163 04 Spånga
Växel 08 508 01 000
Fax
jarva@stockholm.se

Bakgrund

En motion inkom till kommunfullmäktige daterad 16 juni 2025 från Kristin Jacobsson, Centerpartiet (C). Motionen har remitterats till Järva stadsdelsnämnd från kommunstyrelsen för yttrande senast 9 december 2025. Övriga remissinsatser är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Skarpnäcks

stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, PRO Stockholm och Region Stockholm.

Ärendet

Av motionen från Kristin Jacobsson (C) framkommer det att halka och snö är ett hinder för många äldre under vintersäsongen. Enligt Kristin Jacobsson visar undersökningar att många äldre avstår från att gå ut vintertid av rädsla för halka vilket leder till minskad fysisk rörelse och social isolering. Staden erbjuder en fixartjänst som kan hjälpa äldre med praktiska saker i hemmet men den är inte utformad för att hjälpa med halkbekämpning. Det behovet finns främst enligt Kristin Jacobsson i villa- och radhusområden. Skribenten uppger att Centerpartiet vill att staden inför ett pilotprojekt som går under namnet Vinterhjäpen. Äldre ska kunna anmäla sig för att få hjälp med enklare åtgärder som snöskottning eller sandning utanför sitt hem. Tjänsten ska nås via Äldre direkt och stadens hemsida och insatsen kan utföras av till exempel studenter eller unga inskrivna hos Jobbtorg Stockholm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Även avdelning administration och stadsmiljö har tagit del av motionen och getts möjlighet att inkomma med synpunkter.

Ärendet har beretts under sommaren när nämndens pensionärsråd inte har haft möten. Rådets ledamötet har via mail tagit del av motionen och getts möjlighet att inkomma med synpunkter.

Pensionärsrådets synpunkter och förslag

Pensionärsrådet via ordförande tillstyrker motionen från Centerpartiet om pilotprojektet *Vinterhjäpen*. Det är viktigt att förebygga halkskador och *Vinterhjäpen* skulle underlätta för den äldre att hålla halkfritt utanför sin bostad.

Jämställdhets- och barnrättsanalys

Förvaltningens bedömning är att ärendet inte innehåller några konsekvenser för medborgare beroende på om de är män eller kvinnor. Barnrättsanalys är ej relevant i ärendet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med skribenten att det är viktigt att arbeta med fallprevention för att undvika lidande och minska samhällskostnaden för fallolyckor. Kommunen har ett viktigt uppdrag i att ha en god halkbekämpning på gator och torg för att minimera risken för fall. Dock är förvaltningen tveksam till den i motionen föreslagna satsningen. Det finns flera saker som skulle behövas utredas om förslaget skulle tas vidare.

Omvärldsbevakning

Kommunerna Surahammar och Vara är avsevärt mindre i medborgarantal än Stockholms stad men det ger en inblick i hur insatsen snöskottning kan fungera. De erbjuder insatsen snöskottning/halkbekämpning för äldre som bor i villa/radhus. Erfarenheterna av att erbjuda insatsen är likvärdiga och i båda kommunerna är det Arbetsmarknadsenheten som utför arbetet. Organisationen är byggd på en beställningsfunktion och/eller abonnemang med återkommande hjälp. Båda kommunerna har en starkt begränsad möjlighet att verkställa stödet och endast ett fåtal hushåll får den faktiska hjälpen. Kapaciteten begränsas av att få medarbetare som befinner sig inom arbetsmarknadsinsatser klarar det tunga arbetet. Många medarbetare befinner sig i verksamheten mot bakgrund av en sviktande hälsa där snöskottning och liknande sysslor inte är lämpligt.

Fakta om fallolyckor

Av Socialstyrelsens webbsida Kunskapsguiden- om Fallolyckor och fallprevention framkommer att fallolyckor inträffar under hela året och de flesta sker på plant underlag inomhus. För äldre personer är det vanligast att man faller i eller runt bostaden och efter 85 års ålder är det vanligast med fall i särskilda boenden och på sjukhus.

Stadens förutsättningar

Personer i alla åldrar kan ha svårt att vistas utomhus på grund av snö och halka och därmed riskera isolering. *Vinterhjälpen* enbart riktad till äldre skulle göra skillnad mellan medborgare med svårigheter att röra sig ute i samhället vintertid. Staden skulle ge stöd utifrån ålder, inte fysiskt behov. Att undanta medborgare med exempelvis funktionsnedsättning vid införande av denna typ av kommunalt stöd skulle kunna uppfattas som diskriminerande och motsäga det inkluderande arbete som förespråkas i stadens delaktighetsprogram.

Förslaget riskerar även att bidra till ojämlika levnadsförhållanden bland äldre. Endast en mindre andel av stadens äldre bor i villa/radhus och skulle kunna nyttja hjälpen. Förvaltningen ser ett troligt scenario där många hushåll samtidigt skulle vilja ha hjälp med snöskottning och sandning de tillfällen när det kommer snö eller halka. Organisation och samordning skulle behöva utredas grundligt bland annat gällande möjlighet till bemanning/beredskap utifrån väderförhållanden, tillgänglighet och utrustning för hela stadens geografiska område. En betydande fråga är hur många äldre som skulle erbjudas insatsen och hur urvalet skulle ske. Insatsen skulle generera nya uppdrag och kostnader som behöver planeras i budget för att inte påverka andra prioriterade satsningar. De som bor i villa och radhus har möjlighet att nyttja RUT-avdraget för

denna typ av tjänst. Om snöröjning och halkbekämpning som sköts av bostadsbolag och bostadsrättsförening är undermålig finns ingen möjlighet till stöd. Detta skulle skapa skillnader i kommunens stöd till äldre.

Förvaltningen är positiv till förslaget om *Vinterhjälpen* men ser inte att detta skulle vara genomförbart i staden. De som bor i villa och radhus har möjlighet att nyttja RUT-avdraget för denna typ av tjänst och förvaltningen menar att detta statliga stöd är det som bör användas av de som behöver hjälpen.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om pilotprojekt Vinterhjälpen
2. Följebrev Motion om pilotprojekt Vinterhjälpen, KS 2025/928

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-11-04